

*A PSD IMPLEMENTÁLÁSA
a magyar jogrendbe
(Pénzforgalmi tv., MNB r., SEPA Rulebooks)*

*dr. Kotulyák Éva
jogtanácsos
MKB Bank Zrt. – MSE Jogi Munkacsoport
2009. december 10.*

CÉL ÉS JELLEG

PROBLÉMAFELVETŐ

ÁTTEKINTÉS

Kiindulás

A PSD implementálása

=

az elmúlt évtizedek legnagyobb
pénzforgalmi **kihívása** Magyarországon
(ahogyan az EU minden tagországában is)

HATÁSA

minden **ÜGYFÉL** számára
(vállalkozások, magánszemélyek)

és

(minden pénzforgalmi)
SZOLGÁLTATÓ számára

egyaránt:

lehetőség és kötelezettség

A változások tárgya: a pénzforgalom

A pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása/igénybe vétele

A változások:

- új szolgáltatók lehetséges piacra lépése (versenytársak !?),
- a korábbihoz hasonló banki pénzforgalmi szolgáltatások,
- új banki pénzforgalmi szolgáltatások,
- új típusú szolgáltatók által nyújtott, új típusú pénzforgalmi szolgáltatások.

Hogyan hasznosítható a nagyvállalatok számára?

1. Pénzforgalmi szolgáltatást (is) nyújtanak
pénzforgalmi intézményként

2. (Továbbra is) igénybe veszik a pénzforgalmi szolgáltatásokat
termelő/szolgáltató vállalkozásként
+
pénzforgalmi intézményként

A „HASZNOSÍTÁS” FELTÉTELEI:

Gazdasági + Szabályozás
környezet (külső és belső)

A pénzforgalom jellemzői
és azok következményei

1. Komplexitás
(többféle értelemben)

2. Gazdasági érdekeken és gazdasági feltételeken alapul

3. Belföldi és nemzetközi elemek összekapcsolódnak

4. Nagyon erősen technikafüggő

5. Nagy tömegű tranzakció végrehajtása

6. **Formalizált és standardizált**
eljárások és módszerek alkalmazása

=

s z a b á l y o z o t t

A szabályozottság jellemzői

1. Alapvetően **jogi**
2. Döntően **belföldi** jogi (nem közvetlen EU)
részben jogszabályi, részben szerződéses
(üzletszabályzat, ÁSZF, hirdetmény, kondíciós lista, stb)
3. Egyre erőteljesebb EU-szabályozás (implementálással)
4. Növekvő mértékű **banki** önszabályozás EPC-szinten(SEPA) és belföldön (magatartási kódexek)is

Az összekapcsolás és az alkalmazás a szolgáltatók feladata

A jogi szabályozás megjelenése

EPC/EU-szintű JOGI SZABÁLYOZÁS

1. „ÖNSZABÁLYOZÁS” – EPC-SEPA Rulebooks
2. PSD = teljes harmonizációt célzó EU Irányelv, amellyel ellentétes belföldi szabályozás nem lehetséges
3. 924/2009. EK rendelet a Közösségben történő határokon átnyúló fizetésekről és a 2560/2001. EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
amelyet kötelező alkalmazni

*****

MAGYAR JOG-SZABÁLYOK

4. 2009. évi LXXXV.tv. a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról
5. 18/2009. (VIII.4.) MNB rendelet a pénzforgalom lebonyolításáról
6. Hpt., Vht., Csődtv. Artv., Fogyasztóvédelmi tv., stb.

BELFÖLDI JOGI SZABÁLYOZÁS: A KERETSZERSZERZŐDÉS = SZERZŐDÉSES REND

Magyar SEPA Egyesület Árpád fejedelem útja 26-28 1023 Budapest Tel.: 888 06 28, Fax: 888 05 01 www.sepahungary.hu

2009. november 1-től hatályos szabályozás

- o Pénzforgalmi törvény – PSD implementálása a pénzforgalom átfogó szabályozásának igényével
- o MNB rendelet – a fizetési módok részletes szabályai

+

- o Hpt. kiegészítése a pénzforgalmi intézményekre vonatkozó szabályokkal + definíciók módosításával (pl. pénzforgalom)
- o Vht. kiegészítése (az inkasszós szabályok módosítása)
- o Atv., Ptk., Pmtv. Ftv., stb. módosítása

**LEGFONTOSABB
JELLEMZŐJE**

**LEHETŐSÉGEKET
BIZTOSÍT**

**a gyors és rugalmas
alkalmazkodáshoz**

+

újdonságok bevezetéséhez

Magyar SEPA Egyesület Árpád fejedelem útja 26-28 1023 Budapest Tel.: 888 06 28, Fax: 888 05 01 www.sepahungary.hu

A SZABÁLYOZÁS ELŐNYEI / PROBLÉMÁI A GYAKORLATBAN

1. 2009. november 01. határnap a magyar pénzforgalomban (túl kevés idő túl sok változáshoz)
1. átfogó, új rendszerű és új szemléletű jogi szabályozás,
  1. a PSD (=EU irányelv) kiterjesztésével a pénzforgalom egészére,
  2. a dereguláció (részleges) érvényesítésével,
  1. kötelező szabályok meghatározásával a szerződéses rendszerek vonatkozásában, tartalmat és eljárást egyaránt befolyásolva,
  2. a SEPA-fizetési módok alkalmazásának biztosításával.

ALAP = PSD
(teljes harmonizációt célzó Irányelv)

Pénzforgalmi szabályok gyűjteménye, korlátozott hatályú:

- minden EU-tagország és az EGT-országokban kötelezőek,
- EURO-ban és a tagállami pénznemekben megvalósuló fizetések esetén,
- minden pénzforgalmi szolgáltató (bankok, pénzügyi intézmények) számára,
- a PSD-ben felsorolt fizetési műveletek esetén.

Ezzel ellentétes belföldi szabályozás nem lehet 2009. nov. 1-től

Meghatározott körben: 924/2009. EK rendelet
a 2560/2001. EK rendelet módosítására

A rendelkezései „betű szerint” kötelezőek minden EU-tagállamban
Hatálya: EURO-ban megvalósuló, határon átnyúló fizetések

Jelentősége:

- ✓ Kibocsátása fordulópontra volt az európai (EU)-szintű pénzügyi integrációt célzó szabályozásban, a díjak egyenlősége elvét alkalmazva,
- ✓ Szándékoltan „sokkolta” az EU bankszektort az önszabályozás (= SEPA) megvalósítása érdekében,
- ✓ 2009. évi módosítása bővítheti a SEPA DD-t igénybe vevő ügyfelek körét.

Teljes átalakítás – megtartva haladással

Paradigma-váltás:

- az ügyfél-szemponitú és ügyfél-közponitú szabályozás,
- új lebonyolítási rend (rövid határidők, előzetes és utólagos tájékoztatás, jóváhagyás, visszatérítési kötelezettség, nem azonos felmondási jogosultság, egyoldalú szerződésmódosítás, stb.)

Megfeleltetési lehetőségek

A pénzforgalmi intézmények jellemzői

- A PSD kibocsátásának egyik fő célja és legnagyobb újdonsága
- Jogi formája: rt., kft., szövetkezet vagy EU-tagállami székhelyű pénzforgalmi intézmény fióktelepe
- Tőkeigénye: (Hpt. 9.§)

37,5 millió Ft

csak készpénzátutalást nyújtók: 6 millió Ft

csak IT-eszközzel fiz. művelet: 15 millió Ft

Fióktelep esetében az induló tőke = dotációs tőke

- Alapítás: kérelemre, PSZÁF-engedéllyel

A pénzforgalmi intézmények tevékenysége (1) (Hpt. 6/A. §)

Pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása

Korlátozással hitel- és pénzkölcsön nyújtása

(csak saját pénzeszközeiből és kizárólag valamely fizetési művelet teljesítéséhez;

nem nyújtható fizetési művelet teljesítésére átvett pénzből;

futamideje max. 12 hónap;

szavatoló tőke megfelel a Hpt-ben előírtaknak)

Letéti szolgáltatás nyújtása

A pénzforgalmi intézmények tevékenysége (2)

Fizetési rendszer működtetése

Általa végzett pénzforgalmi szolgáltatáshoz kapcsolódva
azzal összefüggő és egyéb, szorosan kapcsolódó kiegészítő
szolgáltatások

(fizetési műveletek teljesítésének biztosítása;
fizetési művelet tárgyát képező pénz átváltása;
adatok tárolása és feldolgozása)

Egyéb üzleti tevékenységek

Legfontosabb szabály
a pénzforgalmi intézmények számára
(Hpt. 87/K.§)

- Az átvett pénzzel sajátjaként nem rendelkezhet (nem része a felszámolás körébe tartozó vagyonnak sem)
- Elkülönült nyilvántartás vezetésének kötelezettsége
- Az átvételt követő munkanap végéig át kell utalnia vagy be kell fizetni hitelintézetnél vezetett letti számlára vagy bankgarancia, illetve kezesi biztosítás

Tipikus fizetési műveletek (várhatóan)

Készpénzátutalás

(fizetési számla megnyitása nélkül a fizető fél által befizetett pénz utalása a kedvezményezett, vagy a megbízásából eljáró pénzforgalmi szolgáltató részére abból a célból, hogy a pénz a kedvezményezett részére kifizetésre kerüljön)

Készpénzehelyettesítő fizetési eszköz kibocsátása és használatának biztosítása

Fizetési művelet teljesítése távközlési eszköz, digitális eszköz vagy más IT-eszköz segítségével megadott fizetési megbízás alapján

FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK a szabályozások körében (1)

Új fogalom-rendszer
és annak beillesztése

A teljesen új fogalmak megfeleltetése a korábban használt szerződéses fogalmaknak, vagy a tartalmuk meghatározása
(keretszerződés = bankszámlaszerződés + ászf/üzsz + kondíciós lista/hirdetmény)

fizetési számla = bankszámla, pénzforgalmi számla,

fizető fél = számlatulajdonos, ügyfél

utólagos tájékoztatás = bankszámlakivonat

referencia-árfolyam, referencia-kamatláb, EGT-állam,

átutalási végzés, jóváhagyás)

FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK a szabályozások körében (2)

A tartalmában új **fogalmak alkalmazása**

(Hpt. alapján: *pénzforgalmi szolgáltatás, készpénzáttutalás, készpénz-helyettesítő fizetési eszközök*)

(Pft. és MNB rendelet alapján fizetési művelet, fizetési megbízás, áttutalás, beszedés, egyedi azonosító, munkanap, sorbaállítás, munkanap, stb.)

**FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK
a szabályozások körében (3)**

*ÚJ („BANKI”) KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása*

Fizetési művelet jóváhagyásának biztosítása – művelet-típusonként,
csatornánként, stb.

Fizetési művelet helyesbítésének biztosítása – időbeli korlátozás

VISSZATÉRÍTÉSI IGÉNY (refsund) érvényesítésének megvalósítása

FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK a szabályozások körében (4)

*ÚJ („BANKI”) KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása (folyt.)*

Előzetes tájékoztatás

Utólagos tájékoztatás – gyakoriság, díjazás

**FŐBB PROBLÉMÁK / FELADATOK
a szabályozások körében (5)**

*RÉGI/ÚJ („BANKI”) KÖTELEZETTSÉGEK
teljesítésének szabályozása*

Benyújtás - átvétel - befogadás : módja, időpontja, feltételei,
nyomtatványhasználat

Jóváírás/rendelkezésre bocsátás időpontja, módja (árfolyam)

Átutalás teljesítése / időpontja, feltételei (árfolyam)

**A MEGVALÓSÍTÁS „HELYE”:
A KERETSZERZŐDÉS**

MINDEN SZÓNAK JELENTŐSÉGE VAN!

Kötelező tartalmi elemek

eltérést nem engedő
szabályok alapján

vagy

banki döntés
szerint

+

Opcionális rendelkezések

speciális, egyedi fizetési módok (pl. **SEPA CT,DD**)

SEPA-fizetési módok alkalmazásának biztosítása

A dereguláció elve lehetővé teszi, hogy a SEPA fizetési módokat is alkalmazhassák.

A szolgáltatók tehát nyújthatják a SEPA Credit Transfer és a SEPA Direct Debit szolgáltatásokat, Rulebook-okban rögzített szabályok szerint.

„ÖNSZABÁLYOZÁS” EPC/SEPA-Rulebooks

Bankok által kialakított rend = banki önszabályozás:

„**SEPA-szolgáltatók**” által „egymással kötött” szerződésben meghatározott szabályok = jogi szabályozás (a teljesítés a jog eszközeivel kikényszeríthető),

a három leggyakoribb pénzforgalmi szolgáltatás („**SEPA-szolgáltatások**”) nyújtására, nagyon részletesen meghatározott feltételekkel: az átutalás és a közvetlen beszedés szabályai Rulebook-okban megjelenítve, a bankkártya-kibocsátás szabályai Card Framework-ben összegezve.

SAJÁTOS SÁGA: a szolgáltatók egymás közötti eljárását rendezik a Rulebook-ok.

A szolgáltatók ügyfeleire akkor és úgy vonatkoznak, ha és ahogyan arról a szolgáltató és ügyfele egymással szerződésben megállapodik.

EPC/SEPA szerepe a pénzforgalmi szabályozásban

- Az ügyfél választhat olyan szolgáltatót, amely nyújt SEPA-szolgáltatást.
- Bármely SEPA-szolgáltatót választja az ügyfél, pontosan ugyanazt a szolgáltatást, pontosan ugyanazon feltételekkel (azonos dokumentumok kitöltése, teljesítési határidő, stb.) kapja.
- Az ügyfél döntését az motiválhatja, hogy az egyes SEPA-szolgáltatók milyen kiegészítő szolgáltatásokat nyújtanak.

**A szabályozás (változásának)
következményei
(megoldandó feladatok)**

- A pénzforgalmi szolgáltatás kötelező ki/átalakítása tartalmában és formájában egyaránt
- IT-rendszer kötelező ki/átalakítása
- Ügyfél-kapcsolati rendszer ki/átalakítása
(üzletszabályzatok, általános szerződési feltételek, egyedi ügyfélszerződések, kondíciós listák, hirdetésmények, stb. módosítása, meglévő és új ügyfelek vonatkozásában is; call center szolgáltatás, ügyfélszolgálat kialakítása/módosítása; internetes és mobil csatornáik használata szabályainak kialakítása/módosítása;)
- Megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása a ki/átalakítás körében.

BELSŐ SZLENG

ÁTALAKÍTÁSA

(belső szabályozás és gondolkozásmód megváltoztatása)

HATÁSOK

- A bankok pénzforgalmi tevékenysége alapvetően nem változik.
- Várhatóak a nagyobb mértékű fogyasztói várakozások és kapcsolódóan a panaszok számának növekedése
- Fontos: A szabályok pontos ismerete.
- Kiemelt: az újonnan piacra lépő pénzforgalmi intézmények ajánlatai, szolgáltatásuk igénybe vétele esetén a feltételek.

Az új típusú szabályozottság
remélt hatása

Egyértelmű, korrekt,
szabályozott pénzforgalmi
környezetben

hatékony verseny

**KÖSZÖNÖM,
HOGY MEGHALLGATTAK !**

**Elérhetőségem:
kotulyak.eva@mkb.hu**

